

13.09.2018

Kokousaika Torstai 13.09.2018 kello 8:15 - 9:03

Kokouspaikka Toinen linja 7, 4. krs. nh. Kuljettaja

Läsnä

Jäsenet

Rissanen, Laura puheenjohtaja
Suoranta, Anu varapuheenjohtaja
Harjanne, Atte
Hillman, Perttu
Karhu, Jessica
Loman, Stefan
Luoma, Tuomo
Stranius, Leo
Sutton, Kirsi Maria

Muut

Judström, Yrjö hallintojohtaja
Jurva, Toni yksikön johtaja
Kuukankorpi, Arttu yksikön johtaja
Lehmuskoski, Ville toimitusjohtaja
Lähdetie, Artturi yksikön johtaja
Rajakallio, Karoliina yksikön johtaja
Norrena, Elina palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö
Mutka, Rain hallintopäällikkö
Lahdenranta, Matti asiantuntija
saapui 8:17, poistui 8:23, poissa:
130§
Huvinen, Kari asiantuntija
saapui 8:30, poistui 8:48, paikalla:
133§
Hyvärinen, Mari asiantuntija
saapui 8:48, poistui 8:52, paikalla:
134§

Puheenjohtaja

Laura Rissanen 129-137 §

Esittelijät

Ville Lehmuskoski toimitusjohtaja

13.09.2018

	Karoliina Rajakallio	129-131 § yksikön johtaja
	Arttu Kuukankorpi	132 § yksikön johtaja
	Toni Jurva	133 § yksikön johtaja
	Yrjö Judström	134 § hallintojohtaja
		135-137 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Rain Mutka	hallintopäällikkö 129-137 §

13.09.2018

---

§	Asia	
129	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
130	Asia/2	HKL:n tarjoutuminen Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöitsijäksi
131	Asia/3	Hankintoihin liittyvän toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitoksessa
132	Asia/4	Kalasadaman liityntäpysäköintialueen pysäköintimaksusta päättäminen ja liityntäpysäköintipaikkojen pysäköintimaksusta päättämisen toimivallan siirtäminen
133	Asia/5	HKL:n kokonaisturvallisuuden tilannekuvajärjestelmän hankinta
134	Asia/6	HKL:n kiinteistöjen KONE Hissit Oy:n toimittamien liukuovien huollon tilaaminen.
135	Asia/7	Kaupungin sisäisen lainan nostaminen
136	Asia/8	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
137	Asia/9	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 129

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi varapuheenjohtaja Suorannan ja jäsen Harjanteen sekä varatarkastajiksi jäsenet Lomanin ja Hillmanin.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2018

Asia/2

§ 130

HKL:n tarjoutuminen Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöitsijäksi

HEL 2018-000425 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti lähettää Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle (HSL) esityslistan liitteen mukaisen tarjoutumisen Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä.

Tarjoutuminen perustuu ja tarjoutuminen annetaan HKL:lle hallintosäännön 11 luvun 1 §:n mukaisesti.

Käsittely

Esittelijän tarkentaman esityksen mukaan:

Esittelijä tarkensi esityslistan liitteen tarjoutumisasiakirjaa puuttuvalla henkilöstöluvulla sekä korjasi lausemuotoilua.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen tarjoutuminen, päätöksen liite
- 2 Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen tarjoutuminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättäneenä lähettää Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle (HSL) esityslistan liitteen mukaisen tarjoutumisen Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä.

Tarjoutuminen perustuu ja tarjoutuminen annetaan HKL:lle hallintosäännön 11 luvun 1 §:n mukaisesti.

Tiivistelmä

HKL:n raitioliikenne on tutkimusten mukaan erittäin korkealaatuista. Myös kustannuksiltaan HKL:n raitioliikenne on jo nykyisin edullista, sillä raitioliikenteen kustannustaso on 25 vuoden aikana laskenut enemmän kuin bussiliikenteen hintataso, vaikka bussiliikenne on tänä aikana kilpailutettu. Tällä tarjoutumisella HKL edelleen laskee raitioliikenteen operoinnin kustannustasoa 11 %:lla nykyisestä. Lisäksi HKL tarjoaa HSL:lle kertaluonteisen 5,8 miljoonan euron alennuksen kantakaupungin raitioliikenteen nykyisen sopimuskauden lopussa. Lisäksi HSL saavuttaa HKL:n kautta vuosittain yli 2 miljoonan euron arvoiset synergiahyödyt, jotka on mahdollista saavuttaa ainoastaan HKL:n kanssa.

Esittelijän perustelut

Tarjoutumisen keskeinen sisältö

HSL on harkitsemassa Raide-Jokerin raitioliikenteen tuotantotapaa. Tällä HSL:lle osoitetulla tarjoutumisella HKL haluaa osoittaa olevansa asiakkaille, HSL:lle ja yhteiskunnalle kokonaisuutena paras vaihtoehto Raide-Jokerin liikennöitsijäksi.

Samassa yhteydessä HKL esittää HSL:lle kantakaupungin raitioliikenteen liikennöintisopimuksen jatkamista niin, että kantakaupungin ja Raide-Jokerin raitioliikenteiden tuotannossa yhteiskunnalle saavutettavissa oleva mittava synergiahyöty toteutuu.

HKL:n lähtökohta kaikessa toiminnassa on yhteiskunnan etu. HKL ymmärtää täysin, että sen rooli Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöitsijänä on perusteltu vain, kun HKL tarjoaa yhteiskunnalle kokonaisuutena parhaan ratkaisun niin palvelukyvyyn, laadun kuin kustannustehokkuudenkin kannalta. Tämän saavuttaakseen HKL on kehittänyt viime vuosina toimintaansa voimakkaasti ja parantaa sitä mittavasti edelleen.

HKL:n tuottama raitioliikenne on laadukasta. HSL:n asiakastyytyväisyystutkimusten perusteella matkustajat ovat olleet erittäin tyytyväisiä raitioliikenteeseen. Myös joukkoliikenteen laatututkimuksessa (JOLA) HKL:n metrojuna- ja raitiovaunukaluston laatu on ollut koko tutkimushistorian ajan hyvällä tasolla ja parempaa kuin muissa tutkituissa liikennemuodoissa. HKL:lle korkea laatu on kunnia-asia, josta huolehditaan monin eri keinoin.

HKL:n raitioliikenteen kustannustehokkuutta on kehitetty määrätietoisesti 1990-luvun lopulta alkaen, jolloin bussiliikenteen kilpailuttaminen pääkaupunkiseudulla alkoi. Tällöin bussiliikenteen hintataso laski noin 25 %:lla kilpailuttamista edeltävään tasoon verrattuna. Sitten bussiliikenteen hintataso on vakiintunut noin 10 % kilpailuttamista edeltävää tasoa alemmaksi. HKL:n raitioliikenteen ja liikenteen tilaajan välisiin sopimuksiin sisällytetyn tuottavuuskehitysvaatimuksen myötä HKL:n raitioliikenne on samalla aikavälillä arvioituna nyt 15 % kustannustehokkaampaa. HKL:n raitioliikenteen kustannustaso on 25 vuoden aikana laskenut siis enemmän kuin kilpailutetun bussiliikenteen hintataso. Yhteensä HKL:n raitioliikenteen aikaansaama kumulatiivinen säästö liikenteen tilaajalle on 90 M€, kun vertailukohtana on bussiliikenteen kilpailuttamista edeltävä kustannustaso.

Useiden kansainvälisten toimialavertailujen perusteella HKL tunnistaa, että vaikka se jo on Euroopan raitioliikennemarkkinoilla selvästi keskimääräistä kustannustehokkaampi liikennöitsijä, ei HKL ole ollut markkinoiden paras. Tämän johdosta HKL käynnisti talvella 2016–2017 erityisen määrätietoisin operatiivisen tehokkuuden kehitystyön. 2020-luvun alkuvuosille ulottuvalla operatiivisen tehokkuuden kehittämisohjelmalla HKL tulee tehostamaan toimintaansa vuositasolla vielä 10 % eli noin 15 miljoonaa euroa, mikä kattaa sekä operoinnin että infrastruktuurin kunnossapidon ja kehittämisen. Tästä tehostuksesta jo noin 4,5 miljoonaa euroa on toteutettu ja loput tekeillä tai suunnittelussa. Kyseessä on aivanlaatuinen mittava julkisen sektorin organisaation tehokkuuden kehitys. Tämän HKL:n nyt HSL:lle tarjoaman tehostuksen myötä HKL on tehokkuudeltaan aivan kansainvälisen markkinan kärjen tasoa.

Tämän tarjoutumisen myötä HSL:n raitioliikenteen kustannukset alenevat olennaisesti. Kantakaupungin raitioliikenteen operointikustannukset alenevat nykyisen liikennöintisopimuksen tasosta 11 %:lla, vuositasolla 4,8 miljoonalla eurolla.

Tällä tarjoutumisella HKL samalla esittää HSL:lle kantakaupungin raitioliikenteen kustannustason alentamista jo ennen nykyisen liikennöintisopimuksen päättymistä yhteensä 5,7 miljoonalla eurolla. Tarjoutumiseen sisältyy mahdollisuus nykyisen sopimuksen hinnan tarkistamiseen alaspäin jo kaksi vuotta ennen sopimuskauden loppua 4,2 %:lla (1,8 milj. €/v) ja viimeisenä sopimusvuotena 9,1 %:lla (3,9 milj. €/v). Alennukset ovat mahdollisia HKL:n operatiivisen tehokkuuden kehittämisohjelman tuottamien hyötyjen ansiosta.

Tehdessään HKL:n kanssa sopimuksen HSL saavuttaa lisäksi merkittävät synergiahyödyt toisaalta siksi, että Raide-Jokerin liikennöintiä voidaan hoitaa osana suurempaa kokonaisuutta. Toisaalta synergiahyötyjä aiheutuu siitä, että HKL:n hoitamassa kokonaisuudessa, jossa liiken-

nöinti, infra ja kalusto ovat samoissa käsissä, ei ole tarpeettomia, eri toimijoiden välisiä rajapintoja. Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen integrointi tuottaa 0,9–1,1 M€:n vuotuiset synergiahyödyt. Liikennöinnin, infran ja kaluston välinen synergiahyöty on vastaavasti noin 1,3 M€/vuosi. Tällaiset synergiahyödyt on Helsingin raitioliikenteessä mahdollista saavuttaa ainoastaan HKL:n kanssa.

HKL:n tavoitteena on strateginen, pitkäjänteinen kumppanuus HSL:n kanssa. HKL haluaa kehittää pääkaupunkiseudun raideliikennettä yhteisten tavoitteiden pohjalta. HKL on yhteiskunnallinen toimija ja tunnistaa läpinäkyvyyden tarpeet yhteiskunnassa. HKL ehdottaa, että raitioliikenteen operoinnin toteutuvia kustannuksia seurataan sopimuskaudella open book -toimintamallilla, jolloin liikenteestä syntyvät kustannukset ovat HSL:llä läpinäkyvästi tiedossa, ja erilaisten kehittämistoimenpiteiden vaikutusten arviointi on vaivatonta.

HKL ehdottaa myös, että mahdollinen raitioliikennesopimuksista tuleva voitto jaetaan tasan HSL:n ja HKL:n (Helsingin kaupungin) kesken. HKL esittää, että tällaisissa tilanteissa HSL kohdentaa saamansa voitto-osuuden raitioliikenteen ja sen laadun kehittämistyöhön. Kaikki tämän tarjoutumisen mukaisesta liikenteestä syntyvä mahdollinen voitto jää täysimääräisesti yhteiskunnan hyväksi.

Tausta ja sopimista koskeva sääntely

Liikenneliikelaitos (HKL) ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ovat 13.9.2010 tehneet raitioliikenteen operoinnista liikennöintisopimuksen, joka päättyy 31.12.2024. Järjestely on pohjautunut EU:n ja kansallisen lainsäädännön säännöksiin, jotka ovat mahdollistaneet yksinoikeuden antamisen. Yksi keskeisistä säännöksistä on pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain 3 §, jonka mukaan kuntayhtymä voi toimialueellaan antaa liikenteenharjoittajalle kerrallaan enintään 15 vuoden ajaksi yksinoikeuden harjoittaa raitiovaunu- ja metroliikennettä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.6.2016 Raide-Jokerin (Itäkeskus – Viikki – Oulunkylä – Pitäjänmäki – Leppävaara – Otaniemi – Keilaniemi) seudullisen pikaraitiotien hankesuunnitelman. Raide-Jokerin liikenne alkaa tämänhetkisen arvion mukaan 2022 tai 2023. Raitioliikenteen liikennöintisopimus ei velvoita HSL:ää tilaamaan Raide-Jokerin liikennöintiä HKL:ltä.

HSL on ilmoittanut ratkaisevansa Raide-Jokerin liikennöintitavan vuoden 2018 lopussa. HSL on pyytänyt HKL:ää laatimaan tarjoutumisen siitä, millä tavalla ja minkälaisin ehdoin HKL olisi valmis tuottamaan Raide-Jokerin liikenteen. HKL ja HSL ovat sopineet valmisteluprosessista, jonka tuloksena HKL tarjoutuu liikennöitsijäksi. Tämän valmiste-

lun pohjalta HKL on tuottanut nyt johtokunnan käsittelyssä olevan tarjoutumisen, josta johtokunta päättää kokouksessaan 13.9.2018.

HSL on ilmoittanut arvioivansa HKL:n tarjoutumista kansainvälisen konsultin avustuksella ja mm. vertaavansa sitä arvioonsa eurooppalaisista raitioliikennemarkkinoista.

Raide-Jokerin liikennöinti HKL:n liikennöimänä on tarkoituksenmukaisinta, mikäli HKL samanaikaisesti liikennöi myös kantakaupungin raitioliikennettä, joka on volyymiltään huomattavasti laajempaa kuin Raide-Jokerin liikenne. Synergiahyödyt siitä, että kantakaupungin ja Raide-Jokerin raitiolinjoja liikennöi sama liikennöitsijä ovat merkittäviä, samoin kuin hyödyt siitä, että liikennöinnistä, raitioradoista, varikoista ja raitiovaunuista vastaa sama toimija. Nämä yhteiskunnalle koituvat synergiahyödyt ovat vuositasolla vähintään yli 2 miljoonaa euroa.

Mahdollinen Raide-Jokerin liikennöintisopimus ulottuu ajallisesti nykyistä kantakaupungin raitioliikenteen liikennöintisopimusta pitemmälle. Tämän vuoksi HKL ja HSL ovat päätyneet siihen, että HKL tekee tarjoutumisen myös kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä niin, että synergiaetujen toteuttaminen on mahdollista yhteiskunnalle mahdollisimman edullisella tavalla.

Uusi sopimusjärjestely ja julkisia hankintoja koskeva sääntely

Arvioitaessa julkisten hankintojen kannalta sopimusjärjestelyä, jossa HSL-kuntayhtymä hankkii HKL:ltä / Helsingin kaupungilta raitioliikennepalveluja, voidaan todeta seuraavaa:

- HSL:n raitioliikennepalveluhankintaan HKL:ltä soveltuu erityisalojen hankintalain 26 §, joka mahdollistaa hankinnat toiselta viranomais-hankintayksiköltä.
EU-direktiivien sekä EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella viranomaiset voivat tehdä tarkoituksenmukaista yhteistyötä palvelujen järjestämisessä
- HSL-lain 3 §:n 4 momentissa HKL:lle myönnetty 15 vuoden mittainen yksinoikeus on mahdollista uudistaa solmimalla asiaa koskeva uusi sopimus HSL:n ja HKL:n välillä käytyjen neuvottelujen perusteella. Yksinoikeuden jatkaminen on 15 vuoden ajaksi kerrallaan mahdollista myös palvelusopimusasetuksen (PSA) perusteella.
- Yksinoikeuden jatkaminen on niin ikään mahdollista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 106 artiklan nojalla.
- Yksinoikeuden myöntämiselle on olemassa selkeät raitiovaunuliikenteen tehokkaaseen järjestämiseen ja rataverkon ylläpitämiseen liittyvät perusteet, eikä tällainen yksinoikeus myöskään ole EU-lainsäädännön vastainen.

13.09.2018

- HSL:n HKL:ltä tekemän raitioliikennepalveluhankinnan osalta on perusteet katsoa, että kyse on erityisalojen hankintalain 25 §:n mukaisesta sidosyksikköhankinnasta, kun otetaan huomioon seuraavaa:
  - HSL ostaa palveluita toiselta viranomaishankintayksiköltä eli HKL:ltä, joka on Helsingin kaupungin täysin omistama liikelaitos ja osa Helsingin kaupunkia.
  - HSL on viranomaishankintayksikkö, joka tekee hankintasopimuksen toisen hankintayksikön (Helsingin kaupunki) tai siihen kuuluvan hankintayksikön (HKL) kanssa.
  - Helsingin kaupunki yhdessä muiden jäsenkuntien (viranomaishankintayksiköiden) kanssa käyttää määräysvaltaa HSL:ssä. HKL:ssä ei ole lainkaan yksityistä pääomaa.

HSL:n on edellä olevan perusteella mahdollista tehdä HKL:n kanssa neuvottelujen perusteella uusi sopimus raitioliikennepalvelujen hankkimisesta niin, että HSL:n ei tarvitse tässä hankinnassa noudattaa erityisalojen hankintalain mukaisia kilpailuttamismenettelyjä. Ratkaisu on mahdollista perustaa erityisalojen hankintalain 25, 26, 28 ja 33 §:ään ja lisäksi ratkaisua tehtäessä päätöksen perusteluja voivat linjata myös HSL-lain yksinoikeuden antamista koskevat säännökset.

Kokoava johtopäätös on, että julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö tai muu EU-sääntely ei aseta esteitä sille, että HSL:n ja HKL:n kesken toteutetaan sopimusjärjestely, jolla nykyistä raitioliikennepalvelujen hankintaa koskevaa sopimusta jatketaan ja laajennetaan koskemaan Raide-Jokeria.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen tarjoutuminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

13.09.2018

Asia/2

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 23.05.2018 § 81

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.01.2018 § 19

§ 131

Hankintoihin liittyvän toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitoksessa

HEL 2018-006345 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että ylärajat, joihin liikenneliikelaitoksen palveluksessa olevien viranhaltijoiden päättämien hankintojen arvo saa kerrallaan nousta (arvonlisäveroton arvo), ovat:

Toimitusjohtaja:
- 500.000 euroa

Kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja ja liikennöintiyksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta:
- 300.000 euroa

Toiminnanohjausyksikön johtaja ja yhteiset palvelut -yksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta:
- 150.000 euroa

Hankintapäällikkö:
- 60.000 euroa

(Hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 3 kohta)

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että liikenneliikelaitoksen työsuhteessa olevilla hankintapäällikön alaisina toimivilla seuraavilla työntekijöillä:

- hankinta-asiantuntija
- hankinta-assistentti
- hankintasuunnittelija
- ostaja
- logistiikka-asiantuntija

on oikeus hankintapäällikön vastuulla toteuttaa hankintoja, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- toteutettava hankinta on työtehtävien kannalta tarpeellinen,
- liikenneliikelaitoksen tulosbudjetissa on varauduttu asianomaiseen hankintaan,

13.09.2018

- hankinnan toteutuksessa noudatetaan hankintalainsäädäntöä, hallintosääntöä, talousarvion noudattamisohjeita ja harmaan talouden torjuntaohjetta,
- toteutettavan hankinnan arvo ei ylitä 30.000 euroa (arvonlisäveroton arvo), ja
- hankinta dokumentoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

(Hallintosääntö 20 luvun 8 § 3 mom.)

Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti kumota aiemmat hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 3 kohdan nojalla tekemänsä päätökset koskien hankintoja koskevan toimivallan siirtämistä.

Toimivallan siirtämistä koskevaa päätöstä noudatetaan 1.10.2018 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Toimitusjohtaja
Yksiköiden johtajat
Yksiköiden sihteerit

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n 3 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta on edellisen kerran päättänyt hankintoja koskevan toimivallan siirtämisestä liikenneliikelaitoksessa päätöksellään 13.6.2017 (§ 9).

13.09.2018

Asia/3

Hankintoja koskevaa toimivaltaa esitetään muutettavaksi siten, että liikenneliikelaitoksen hankintapäällikkö päättää hankinnoista, joiden arvo ilman arvonlisäveroa on enintään 60.000 euroa, kun aikaisempi hankintapäällikön hankintavaltuus on ollut enintään 30.000 euroa.

Muutoksen taustalla on talousarvion noudattamisohjeeseen tehty muutos, jolla pienhankinnoissa noudatettavaa kynnysarvoa on nostettu julkista hankinnoista annetussa laissa noudatettavaan kansallisten hankintojen kynnysarvon mukaisesti 60.000 euroon.

Samalla muutoksella työsuhteessa toimivien henkilöiden oikeutta tehdä hankintoja täsmennetään siten, että työsuhteessa toimivat tekevät hankintoja hankintapäällikön vastuulla.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Toimitusjohtaja
Yksiköiden johtajat
Yksiköiden sihteerit

§ 132

Kalasadaman liityntäpysäköintialueen pysäköintimaksusta päättäminen ja liityntäpysäköintipaikkojen pysäköintimaksusta päättämisen toimivallan siirtäminen

HEL 2018-008825 T 08 01 03

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti asettaa Kalasadaman liityntäpysäköinnin asiakasmaksuksi 2,00 (kaksi) euroa kattaen liityntäpysäköintiajan arkipäivisin klo 6:00 – 17:30 välisenä aikana.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan 1.10.2018 alkaen päättämään yksittäisten liityntäpysäköintipaikkojen käytön hinnoittelusta johtokunnan hyväksymien tavoitteiden, hinnoittelun ja aikarajauksen puitteissa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Kiinteistöpäällikkö
Isännöitsijä
Palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kalasadaman liityntäpysäköinnin asiakasmaksuksi kattaen klo 06.00-17.30 liityntäpysäköintiajan esitetään asetettavaksi 2,00 (kaksi) euroa. Maksua tullaan tarkistamaan myöhemmin johtokunnan 31.5.2018 hyväksymien Liityntäpysäköinnin tavoitteiden sekä hinnoittelun ja aikara-

13.09.2018

jauksen periaatteiden (HEL 2018-005516 T 08 01 03) mukaisesti, kun liityntäpysäköinnin käyttöaste on vakiintunut.

Esitetty liityntäpysäköintimaksu on linjassa HSL:n ja pääkaupunkiseudun kuntien laatimien suositusten kanssa. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (HLJ 2015) todetaan, että liityntäpysäköinnin ”hinnoitteluun varaudutaan ydinalueelta alkaen. - -Matkakortilla tunnistauduttaessa henkilöauton liityntäpysäköinti maksaa 1–2 euroa/pysäköintitapahtuma.” Linjausta on täsmennetty mm. Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelmassa (HSL 2017) määrittelemällä, että HSL-kuntien liityntäpysäköintialueilla huomioidaan mahdollisuuksien mukaan myös liityntäpysäköintialueen tyyppi (rakenteellinen / maantaso) ja liityntäpysäköintialueen käyttöaste. Kauppakeskuksissa maksullisuudesta ja pysäköintiehdoista sovitaan tapauskohtaisesti.

Liityntäpysäköijä tunnistautuu Kalasatamassa HSL:n matkakortilla, jolla varmistetaan että liityntäpysäköintiä käyttää nimenomaan joukkoliikennematkustaja. Pysäköinti maksetaan ennen poistumista maksuautomaattiin. Liityntäpysäköinti on mahdollista myös klo 17.30 jälkeen, mutta tämän jälkeen liityntäpysäköinnistä maksetaan kauppakeskuksen normaalin asiakaspaikoituksen hinta.

Nyt ehdotettu 2 euron liityntäpysäköinnin asiakasmaksu on käytössä myös muilla lähellä keskustaa sijaitsevilla liityntäpysäköintialueilla Ruoholahdessa ja Lauttasaarella.

Hallintosäännön mukainen toimivalta/Toimivallan siirto

Helsingin kaupungin hallintosäännön 11 luvun 1.2 §:n mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää liikelaitoksen palvelujen hinnoittelusta. Liityntäpysäköinnin maksujen osalta johtokunta hyväksyi kokouksessaan 31.5.2018 Liityntäpysäköinnin tavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteet Helsingissä (HEL 2018-005516 T 08 01 03).

Jatkossa yksittäisten alueiden osalta päätökset tekee johtokunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti HKL:n toimitusjohtaja.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

13.09.2018

Asia/4

Otteet

Ote

Kiinteistöpäällikkö

Isännöitsijä

Palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö

§ 133

HKL:n kokonaisturvallisuuden tilannekuvajärjestelmän hankinta

HEL 2018-009272 T 02 08 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä HKL:n kokonaisturvallisuuden tilannekuvajärjestelmän tarjouskilpailun tarjousten vertailun esityksen mukaisesti ja oikeuttaa HKL:n tilaamaan kokonaisturvallisuuden tilannekuvajärjestelmän (Järjestelmä) suunnittelun, toteutuksen ja käyttöönoton kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneelta Teleste Oyj:ltä yhteensä enintään 1.600.000,00 euron (alv 0 %) kiinteään kokonaishintaan sekä Järjestelmän tuki-, ylläpito- ja käyttöpalvelut seitsemän (7) vuoden sopimuskaudeksi yhteensä enintään 571.200,00 euron kokonaishintaan (tasossa Q4/2017) seuraavasti:

Tarjouskilpailun perusteella tehtävät sopimukset:

- Puitesopimus
- Toimitussopimus kokonaisturvallisuuden tilannekuvajärjestelmän suunnittelusta, toteutuksesta ja käyttöönotosta
- Sopimus tuki-, ylläpito- ja käyttöpalveluista (sisältäen sisältyy 500 tuntia ohjelmointityötä vuodessa järjestelmän kehittämiseen)

Sopimuskausi:

- Puitesopimus on voimassa viisitoista (15) vuotta sopimuksen allekirjoituksesta
- Toimitussopimus on voimassa, kunnes toimitussopimuksen mukainen tilannekuvajärjestelmä on kokonaisuudessaan tuotantokäyttövalmiudessa
- Sopimus tuki-, ylläpito- ja käyttöpalveluista on voimassa seitsemän (7) vuotta siitä, kun tilannekuvajärjestelmä on kokonaisuudessaan hyväksytysti vastaanotettu ja tuotantokäytössä
- HKL:llä on oikeus jatkaa sopimusta tuki-, ylläpito- ja käyttöpalveluista yhden optiokauden ajan viideksi (5) vuodeksi.

Arvonlisäverottoman hinnan muodostuminen:

- Kiinteähintainen toimitus 1.600.000,00 euroa
- Tuki- ja ylläpito- ja käyttöpalvelut seitsemän (7) vuoden sopimuskaudelle 319.200,00 euroa (3.800,00 euroa /kk)
- Käyttöpalvelut (ml. kaikki käyttöpalvelun tuottamiseen tarvittavat lisenssit) ja tarjouspyynnön mukaiset tietoliikenneyhteydet seitsemän (7) vuoden sopimuskaudelle 252.000,00 € (3.000,00 euroa / kk)

13.09.2018

- Tuki-, ylläpito- ja käyttöpalveluiden hinnanmuutoksiin sovelletaan tarjouspyynnön mukaisia hinnanmuutosehtoja

Lisäksi johtokunta oikeutti HKL:n tilaamaan sopimuskauden aikana toimituksen jälkeisiä lisätöitä yhteensä enintään 632.300,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan Teleste Oyj:n tarjouksen mukaisin hinnoin.

Lisäksi johtokunta päätti, että tuki-, ylläpito- ja käyttöpalveluiden optio-kauden käytöstä päätetään ennen perussopimuskauden päättymistä johtokunnassa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Kari Huvinen, turvallisuussuunnittelija, puhelin: 310 35456
kari.huvinen(a)hel.fi
Mauri Koski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34904
mauri.koski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1_46H16 Osallistumishakemusten vertailutaulukko
- 2 Liite 2_46H16 Tarjousten vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Hallintopäällikkö
Turvallisuussuunnittelija
Tarjoajat

Osallistumishakemuksen jättäneet

Otteen liitteet

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Esitysteksti

13.09.2018

Asia/5

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu tarjouskilpailuun 46H/16, jossa Teleste Oyj:n tarjous oli kokonaistaloudellisesti edullisin.

Metron toimintaympäristön laajetessa ja teknisten järjestelmien lisääntyessä tietomäärät kasvavat siten, ettei nykyisellä henkilökunnalla ja erillisillä teknisillä järjestelmillä kyetä riittävästi havaitsemaan turvallisuuden kannalta oleellisia tilatietoja ja tapahtumia. Järjestelmän tarkoituksena on tukea metroliikenteen kokonaisturvallisuuden valvontaa ja hallintaa niin, että nykyinen ja tuleva liikennöinti toimii turvallisesti. Järjestelmän avulla parannetaan monimutkaisten ja turvallisuuden kannalta kriittisten tilanteiden hallintaa.

Hankinnan kulku

Hankesuunnitelma

Liikennelaitoksen johtokunta on hyväksynyt tilannekuvajärjestelmän hankesuunnitelman 10.9.2015 siten, että tilannekuvajärjestelmän kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään 4.310.000,00 euroa.

Kaupunginhallitukset tietotekniikkajaos on hyväksynyt hankkeen Helsingin kaupungin tietotekniikkaohjelmaan 15.10.2015.

Hankintailmoitus

HKL käynnisti hankinnan julkaisemalla hankintailmoituksen Hilma-ilmoituskanavassa 18.1.2017 tunnuksella 2017-001098 ja Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan verkkoversiossa (TED) 19.1.2017 tunnuksella 2017/S 013-020129. HKL julkaisi edellä mainituissa ilmoituskanavissa korjausilmoituksen 20.1.2017. Korjausilmoituksella HKL oikaisi alkuperäisessä ilmoituksessa ilmoitettua osallistumishakemusten määräaikaa sekä teknisten määrittelyjen saatavuuden määräaikaa. Hankintamenettelynä käytettiin erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukaista neuvottelumenettelyä. Osallistumishakemuksia saapui määräaikaan 2.3.2017 yhteensä kymmenen (10) kappaletta seuraavilta yrityksiltä:

– Affecto Finland Oy

13.09.2018

- CGI Suomi Oy
- Digia Finland Oy
- Innofactor Business Solutions Oy
- Insta DefSec Oy
- Mipro Oy
- Patria Aviation Oy
- Solita Oy
- Teleste Oyj
- Tieto Finland Oy

HKL käsitteli osallistumishakemukset ja valitsi osallistumispyynnössä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti seuraavat viisi (5) eniten pisteitä saanutta, vähimmäisvaatimukset täyttäneitä ehdokasta mukaan tarjouskilpailuun:

- Mipro Oy
- Teleste Oyj
- Tieto Finland Oy
- CGI Suomi Oy
- Patria Aviation Oy

Osallistumishakemusten pisteytys ja vertailutaulukko ovat esityslistan liitteenä (liite 1).

Alustava tarjouspyyntö sekä neuvottelut

HKL lähetti edellä mainituille ehdokkaille neuvottelukutsut ja alustavat tarjouspyynnöt 27.10.2017. Alustavat tarjoukset tuli antaa 17.11.2017 klo 12:00 mennessä. Hankintayksikkö ilmoitti neuvottelukutsussa, että alustavan tarjouksen jättäminen on edellytys neuvotteluihin osallistumiselle ja, että mikäli alustavaa tarjousta ei ole jätetty alustavan tarjouspyynnön mukaisesti, suljetaan tarjoaja pois tarjouskilpailusta. Määräaikaan 17.11.2017 klo. 12.00 mennessä seuraavat ehdokkaat jättivät alustavan tarjouksen:

- Mipro Oy
- Teleste Oyj
- Tieto Finland Oy
- CGI Suomi Oy

HKL kävi edellä mainittujen tarjoajien kanssa yhteensä kolme (3) neuvottelukierrosta seuraavasti:

- Ensimmäinen neuvottelukierros 23.11.2017 – 8.12.2017
- Toinen neuvottelukierros 3.1.2018 – 11.1.2018
- Kolmas neuvottelukierros 13.2.2018 – 28.2.2018

13.09.2018

Neuvottelukierroksilla käsiteltiin muun muassa HKL:n järjestelmälle asettamia vaatimuksia sekä hankintasopimuksen kaupallisia ehtoja. Ennen lopullisen tarjouspyynnön julkaisua HKL järjesti hankinta-asiakirjojen kommentointikierroksen, jolloin tarjoajilla oli mahdollisuus esittää kommentteja hankinta-asiakirjoihin.

Lopullinen tarjouspyyntö

HKL julkaisi lopullisen tarjouspyynnön 11.4.2018. Lopulliseen tarjouspyyntöön tulleet lisäkysymykset tuli olla toimitettuna 30.4.2018 klo 12.00 mennessä ja niihin lähetettiin vastaukset 9.5.2018. Lopulliset tarjoukset tuli jättää 16.5.2018 mennessä.

Määräaikaan mennessä lopullisen tarjouksen jättivät kaikki alustavan tarjouksen jättäneet sekä neuvotteluihin osallistuneet tarjoajat (Mipro Oy, Teleste Oy, Tieto Finland Oy ja CGI Suomi Oy).

Tarjousten selonottoneuvottelut

HKL järjesti kunkin tarjoajan kanssa erikseen tarjousten selonottoneuvottelut. Neuvottelut pidettiin ajalla 29.8.2018 – 3.9.2018. Tarjousten selonottoneuvotteluiden tarkoituksena oli varmistaa, että tarjoajat olivat tulkinneet hankinta-asiakirjoihin sisältyvää sopimuskokonaisuutta HKL:n tarkoituksen mukaisesti, jolloin HKL pystyi varmistamaan, että tarjoajien tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaiset.

Toimittajan valinta

Kaikkien tarjoajien tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaiset, jonka jälkeen tarjoukset pisteytettiin tarjouspyynnön mukaisesti seuraavasti:

Hinnan painoarvo kokonaispisteistä on 60 %. Vertailussa halvin hinta sai 120 pistettä ja muut tarjoukset kaavalla: (halvin hinta / vertailtava hinta) x 120 p.

Laadun painoarvo on 40 %. Laatu pisteet laskettiin yhteen vertailutaulukossa esitetyllä tavalla ja laatuvertailussa parhaat pisteet saanut tarjoaja sai 80 pistettä ja muut tarjoukset pisteytettiin kaavalla: (vertailtava pistemäärä/paras pistemäärä) x 80 p.

Laatuvertailussa pisteytettiin seuraavat tarjoajien tarjouksissaan esittämät asiat:

- Projektissuunnitelma (25 % osuus laatuvertailussa)
- Järjestelmän käytettävyys (37,5 % osuus laatuvertailusta)
- Järjestelmän toiminnallisuus (37,5 % osuus laatuvertailussa)

13.09.2018

Laatuvertailun suoritti HKL:n asiantuntijaryhmä. Laaturasteiden perustelut on esitetty vertailutaulukossa.

Tarjoajat saivat vertailupisteitä seuraavasti:

Tarjoaja	Hintapisteet	Laatupisteet	Kokonaispisteet
Teleste Oyj	120,00	56,99	176,99
Tieto Finland Oy	58,98	80,00	138,98
CGI Suomi Oy	54,15	78,12	132,27
Mipro Oy	55,55	70,15	125,70

Tarjousten vertailutaulukko on esityslistan liitteenä (liite 2).

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Kari Huvinen, turvallisuussuunnittelija, puhelin: 310 35456
kari.huvinen(a)hel.fi
Mauri Koski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34904
mauri.koski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1_46H16 Osallistumishakemusten vertailutaulukko
- 2 Liite 2_46H16 Tarjousten vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Hallintopäällikkö
Turvallisuussuunnittelija
Tarjoajat

Osallistumishakemuksen jättäneet

Otteen liitteet

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Esitysteksti
Liite 1

13.09.2018

Asia/5

Liite 2

13.09.2018

Asia/6

§ 134

HKL:n kiinteistöjen KONE Hissit Oy:n toimittamien liukuovien huollon tilaaminen.

HEL 2018-009157 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tilaamaan Kone Hissit Oy:n toimittamien liukuovien huoltoa ajaksi 1.7.2018 – 31.8.2019 suorahankintana Kone Hissit Oy:ltä entisin ehdoin yhteensä enintään 140.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Päätös ei koske länsimetron liukuovia, joiden kunnossapitoon on olemassa erillinen johtokunnan päätös vuodelta 2017.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Kalervo Kahila, tekninen isännöitsijä, puhelin: 310 35945
kalervo.kahila(a)hel.fi
Tuomas Alakurtti, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 78501
tuomas.alakurtti(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Tekninen isännöitsijä
Hankinta-asiantuntija

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:n liukuovien huoltosopimukset kilpailutetaan vuoden 2019 aikana.

13.09.2018

Uusi kilpailutettu sopimus tulee voimaan 1.9.2019, mutta siirtymävaiheen ajaksi tarvitaan huoltosopimukset liukuovien turvallisen ja jatkuvan matkustajapalvelun takaamiseksi.

Huoltosopimukset kattavat seuraavat Kone Hissit Oy:n toimittamat liukuovet:

Ruoholahti	2 liukuovea
Kamppi	6 liukuovea
Rautatientori	8 liukuovea
Helsingin Yliopisto	5 liukuovea
Hakaniemi	8 liukuovea
Sörnäinen	3 liukuovea
Kalasadama	3 liukuovea
Kulosaari	2 liukuovea
Herttoniemi	4 liukuovea
Sillitie	2 liukuovea
Itäkeskus	9 liukuovea
Myllypuro	5 liukuovea
Kontula	8 liukuovea
Mellunmäki	4 liukuovea
Puotila	5 liukuovea
Rastila	5 liukuovea
Vuosaari	6 liukuovea

YHTEENSÄ

85 liukuovea

Aikaisempia päätöksiä

Toimitusjohtajan päätös 18 §, 18.2.2009	135.000,00 euroa
Yksikön johtajan päätös 79 §, 3.10.2014	110.000,00 euroa
Yksikön johtajan päätös 85 §, 14.10.2014	150.000,00 euroa
Yksikön johtajan päätös 12 §, 27.1.2012	90.000,00 euroa
Yksikön johtajan päätös 109 §, 8.11.2013	60.000,00 euroa
Yksikön johtajan päätös 88 §, 25.8.2015	50.000,00 euroa

Aikaisemmat päätökset yhteensä 595.000,00 euroa. Tämän päätöksen jälkeen HKL:n kiinteistöjen liukuovien huoltoa on tilattu yhteensä enintään 735.000,00 eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Kalervo Kahila, tekninen isännöitsijä, puhelin: 310 35945
kalervo.kahila(a)hel.fi
Tuomas Alakurtti, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 78501
tuomas.alakurtti(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

13.09.2018

Asia/6

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Tekninen isännöitsijä
Hankinta-asiantuntija

§ 135

Kaupungin sisäisen lainan nostaminen

HEL 2018-009241 T 02 05 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hakea vuoden 2018 talousarvioon varatuista määrärahoista 130 000 000 euron suuruisen kaupungin sisäisen lainan.

Mikäli kaupunginhallitus päättää myöntää lainan, johtokunta päättää lisäksi valtuuttaa liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan allekirjoittamaan lainan nostoon liittyvät asiakirjat.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleistä

HKL:n investoinnit olivat 167,9 milj. euroa vuonna 2017. Vuoden 2018 investointiennuste 133,4 milj. euroa. HKL rahoittaa investointinsa tulo- ja lainarahoituksella.

HKL:llä on kaupungin sisäisiä lainoja 15,1 milj. euroja 30.6.2018. Lainat on nostettu 2000-luvun alussa. Lisäksi HKL on nostanut lainoja Euroopan investointipankilta ja Pohjoismaiden investointipankilta vuosina 2012-2016; lainojen pääoma on 240,9 milj. euroa 30.6.2018.

HKL:n ulkopuoliset lainanostot on pyritty ajoittamaan koko kaupungin kassatilanteen kannalta niin, että kaupungin kassavarat on optimoitu. HKL ei ole nostanut uusia lainoja vuosina 2017 ja 2018, koska kaupungilla ei ole ollut lainatarvetta.

13.09.2018

Helsingin kaupungin vuoden 2018 talousarvioon sisältyy HKL:n johtokunnan lainanottovaltuus 300 milj. euron kaupungin sisäisen lainan nostoon. Kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §, talousasioiden 11. kohdan mukaan lainojen myöntämisestä päättää kaupunginhallitus.

Lainan määrä ja ehdot

Vuonna 2018 nostettava lainamäärä on 130,0 milj. euroa. Laina kohdistetaan uusien raitio- ja metrovaunujen rahoitukseen.

HKL on alustavasti sopinut lainan ehdoista kaupunginkanslian kanssa seuraavasti:

- Lainan takaisinmaksuaika on 20 vuotta.
- Lainan lyhennykset alkavat vuonna 2020
- Lainasta puolet nostetaan kiinteäkorkoisena ja puolet vaihtuvakorkoisena
  - Kiinteäkorkoisen lainan korkoprosentti on kiinteä koko lainasopimuksen ajan. Kiinteäkorkoisen lainan korko on noin 1,5 %.
  - Vaihtuvakorkoinen laina sidotaan 12 kuukauden euriboriin lisättynä 1 %-yksiköllä. Jos viitekorko on negatiivinen, se huomioidaan kokonaiskorossa. Tällä hetkellä (29.8.2018) 12 kuukauden euribor on -0,165 %, joten kokonaiskorko on 0,835 %.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2018

Asia/8

§ 136

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 20.8.2018 § 498, asia/6

HKL:n tarjoutuminen Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöitsijäksi

HEL 2018-008201 T 08 02 00

Khs 20.8.2018 § 505, asia/13

Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet

HEL 2018-001310 T 10 01 03

Khs 20.8.2018 § 507, asia/15

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 33.

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 16.8.2018

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 27.8.2018 § 520, asia/13

13.09.2018

Asia/8

Raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma
HEL 2017-010065 T 08 00 08

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2018

Asia/9

§ 137

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi, että johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikolta 31 - 34/2018, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

Toimitusjohtaja	§ 66 – 69
Yhteiset palvelut, hallintojohtaja	§ 21
Toiminnanohjaus, yksikön johtaja	§
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	§ 125 – 131
Kunnossapito, yksikön johtaja	§ 50 – 51
Liikennöinti, yksikön johtaja	§

<https://www.hel.fi/hkl/fi/paatoksenteko/viranhaltijapaatokset>

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 129, 130, 135, 136 ja 137 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 131 ja 132 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

13.09.2018

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 133 ja 134 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankinta-oikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

13.09.2018

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisu.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisu vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 53250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

13.09.2018

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

13.09.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

13.09.2018

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.09.2018

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Anu Suoranta

Atte Harjanne

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 21.09.2018.